

Spojrzenie w kwietniowe niebo 2022

„Czasem kwietnia pora letnia, czasem zwiędzie, w marzec zjedzie”

To przysłowie pasuje jak ulał do aktualnej sytuacji pogodowej, ale wyraża przy okazji naszą nadzieję na prawdziwą wiosenną i słoneczną aurę. Tęsknimy bardzo za takimi dniami, które powinny nam wynagrodzić tegoroczne pandemiczne dni zimowe. Dlatego ogromnie pocieszającym będzie fakt, iż w tym miesiącu **Słońce** nadal systematycznie wznosi się coraz wyżej ponad *równik niebieski* tak, że w ciągu kwietnia w Małopolsce przybędzie dnia dokładnie 105 minut. Łatwiej też będzie się nam przyzwyczać na dobre do czasu letniego, bowiem w piątek 1 IV **Słońce** wschodzi o godz. 6.16, a zachodzi o 19.12 i nie jest to *Prima Aprilis*. Natomiast w ostatnim dniu miesiąca wschód **Słońca** nastąpi już o 5.18, a zachód dopiero o 19.57, zatem ostatniego kwietnia dzień będzie trwał 14 godzin i 39 minut, będzie już dłuższy od najkrótszego dnia roku aż o 6 godzin i 36 minut, ale jeszcze krótszy o 102 minuty od tego najdłuższego, czerwcowego dnia.

Jeśli spojrzymy do kart historii, to stwierdzimy, że 61 lat temu, w dniu 12 kwietnia 1961 roku odbył się lot człowieka, Jurija Gagarina po orbicie satelitarnej Ziemi. Narodziła się tym samym epoka lotów kosmicznych. A na niebie przez cały miesiąc będziemy notować podwyższoną aktywność magnetyczną **Słońca**, bowiem nasza gwiazda znajduje się w fazie wzrostu aktywności w 25 cyklu. Najczęściej liczba Wolfa, czyli ilość grup plam i pojedynczych plam na tarczy **Słońca**, wynosić będzie kilkadziesiąt lub przekroczy sto, co cieszy obserwatorów naszej gwiazdy. Taka aktywność **Słońca** powoduje, że chroni nas swym polem magnetycznym, przed silnym i przenikliwym promieniowaniem pochodzącym z centrum naszej Galaktyki, którego emisja być może powoduje szybkie mutacje *koronawirusa*, co znacznie komplikuje walkę służby zdrowia z pandemią. Wypada nam zatem tylko przyklasnąć zwiększonej aktywności **Słońca**, bowiem nocą w dniu 19 kwietnia wstępuje ono w znak *Byka*. Ponadto, jak corocznie, 22 kwietnia będziemy obchodzili *Światowy Dzień Ziemi*, zatem patrząc w niebo nie zapominajmy o naszej *Błękitnej Planecie* i jej mieszkańcach, którzy obecnie powinni być obiektem specjalnej, popandemicznej troski i kosmicznego ładu!

Jeśli chodzi o **Księżyc**, to na początku i końcu miesiąca nie będzie nam przeszkadzał w nocnych obserwacjach gwiazd, bowiem kolejność faz **Księżyca** w kwietniu będzie następująca: now 1 IV o godz. 08.24, pierwsza kwadra 9 IV o godz. 08.48, pełnia 16 IV o godz. 20.55, ostatnia kwadra 23 IV o godz. 13.56 i now 30 IV o godz. 22.28. Ponieważ pełnia **Księżyca** w dniu 16 IV będzie pierwszą wiosenną pełnią po 20 III, więc

niedziela 17 IV będzie *Niedzielą Wielkanocną*, zgodnie z przepisem ustanowionym na Soborze Nicejskim w 325 roku. Najdalej od **Ziemi** (w *apogeum*) będzie **Księżyc** 7 IV o godz. 21.10, a najbliżej **Ziemi** (w *perygeum*) znajdzie się 19 IV o godz. 17.12. Ponadto **Księżyc** w swej wiosennej wędrówce po nieboskłonie zakryje częściowo **Słońce** w dniu 30 IV, ale to zjawisko nie będzie widoczne w Polsce, tylko na południowo - wschodnim Pacyfiku i w południowej części Ameryki Południowej.

Jeśli zaś chcemy obserwować planety, to **Merkurego** będzie można zobaczyć bardzo nisko nad horyzontem na wieczornym niebie dopiero w drugiej połowie miesiąca. Najłatwiej będzie go można dostrzec wieczorem 29 IV. Natomiast **Wenus**, jako *Jutrzenka* jest obecnie widoczna na porannym niebie poprzedzając o dobre 2 godziny wschód **Słońca**. Czerwonawy **Mars** widoczny jest już na 3 godziny przed świtem w gwiazdozbiornie *Koziorożca* i w swej wędrówce po niebie zbliży się do **Saturna** w dniu 4 IV. Natomiast olbrzymy gazowe, **Jowisz** i **Saturn** wschodzą w kwietniu dopiero na ranem poprzedzając z upływem nocy i dni o dwie do trzech godzin wschód **Słońca**. Na koniec kwietnia **Jowisz** będzie w bliskiej koniunkcji z **Wenus** 30 IV.

Planetę **Uran** możemy obserwować przez pierwsze dwa tygodnie kwietnia na wieczornym niebie w gwiazdozbiornie *Barana*, potem skryje się w promieniach zorzy wieczornej. **Neptun** przebywa w *Wodniku*, a możemy go obserwować przez lunetę rankiem, na godzinę przed świtem.

Od 15 do 25 kwietnia promieniują meteory z roju kwietniowych *Lirydów*. Radiant meteorów leży w pobliżu *Wegi*, najjaśniejszej gwiazdy w gwiazdozbiornie *Liry*. Maksimum aktywności (do 30 przelotów na godzinę) przypada na noc 21/22 kwietnia. W tym roku warunki do ich obserwacji nie są łatwe, bowiem **Księżyc** będzie dzień przed ostatnią kwadrą, przeszkadzając w obserwacjach słabszych meteorów.

Oto tylko najważniejsze zjawiska na niebie, które polecałbym do obserwacji przy okazji zalecanych wiosennych spacerów, oczywiście przy bezchmurnym niebie, czego wszystkim Państwu serdecznie życzę, jednocześnie przypomnijmy, być może mało optymistyczne staropolskie przysłowie:

„*Pogody kwietniowe - to słoty majowe*”